

Ivan Bíbr

Mandriva Linux 2008 CZ

Instalační a uživatelská příručka

Computer Press
Brno
2007

Obsah

Úvodem	9
Typografické konvence	10
Změny oproti předchozím verzím	12
Změny v českém vydání	17
Informace o aktualizaci z verze 2007 a 2007.1	19
Poznámky pro uživatele starších verzí	20
Poděkování	22
Hlášení chyb	22
Před instalací	25
Minimální požadavky na systém	25
Linux a Windows na jednom disku	26
Zrušení instalace Mandriva Linuxu	27
Instalujeme	31
Zahájení instalace	31
Hardwarové nároky různých typů instalace	32
Ovládání programu DrakX	33
Virtuální konzole při instalaci	34
Výběr jazyka, licence	35
Typ instalace	38
Rozložení klávesnice	39
Rozdělení disku, formátování oddílů	40
Výběr balíčků a instalace	45
Hlavní (root) heslo, uživatelé	49
Instalace zaváděcího programu	50
Souhrnné informace	52
Konfigurace sítě	54
Nastavení grafického režimu (X Window)	57
Aktualizace systému	59
Ukončení instalace	60
Nové možnosti instalačního procesu	61
Problémy při instalaci a jak na ně	62
Další možnosti a typy instalace	67
Poslední záchrana – <i>rescue</i> režim	70

První start systému 73

Průvodce prvním spuštěním	74
První přihlášení	77
Uživatelé v Mandriva Linuxu	79
Proč nedělat vše jako root	80
Automatické přihlášení	80
Vítá vás Mandriva Linux	81
Odhlášení a vypnutí systému	81
Start v textovém režimu	82

Základy práce v Linuxu 87

Pracovní prostředí KDE	87
Pracovní prostředí GNOME	88
Pracovní plocha Mandriva Linuxu	89
Hlavní panel	92
Mandriva Menu	97
Kontextové menu	97
Další prvky panelu – applety	97
Přepínač úloh	98
Další prvky panelu KDE	98
Další prvky panelu GNOME	100
Virtuální pracovní plochy	101
Práce s okny	102
Neposlušná okna	105
Co se děje v počítači	107
Práce se schránkou	109
Přepínání klávesnice	109
Obecné klávesové zkratky	110
Konqueror – Správce souborů v KDE	114
Správce souborů Nautilus	120
Ovládací centrum KDE	124
Ovládací centrum GNOME	128
Jak spouštět aplikace jménem?	129
Aplikace prostředí KDE a GNOME	130
Jak ovládat „3D“ desktop	133
Základy práce v příkazové řádce	139

Vybrané linuxové aplikace 153

Kancelářský balík OpenOffice.org	153
Webový prohlížeč Mozilla Firefox	161
Kontakt – nejen poštovní klient	168
Základy elektronické komunikace	170

Organizování času s programem Kontakt	178
Jak na e-mails s Evolution	179
Další síťové aplikace	181
Úprava a zpracování obrázků	190
Rychlé prohlížení s GQView	192
Fotky v programu digiKam	194
Skenování s programem Kooka	196
Přehrávání zvukových záznamů	198
Další audio aplikace	200
Převod CD na MP3 nebo OGG	203
Přehrávání videa v Mandriva Linuxu	205
Stažení a úprava videa z kamery	214
Stahujeme video z DVD	216
Tvoříme vlastní video DeVDe	218
Televize v Mandriva Linuxu	220
Jednoduchá a nenáročná televize: XawTV	223
Vypalování v Mandriva Linuxu	225
Práce s telefonem pomocí bluetooth	227
Správa napájení u přenosného počítače	234
Měření teploty v počítači	239
Práce s archivy v Mandriva Linuxu	242
Vylepšený tiskový dialog některých aplikací	244
Vyhledávání pomocí (Kerry) Beagle	245

Ovládací centrum Mandriva 249

Co vlastně Ovládací centrum dělá	250
Start počítače	252
Hardware	256
Místní disky	266
Síťové sdílení	268
Síť a Internet	268
Bezpečnost	271
System	276
Nastavení serveru	283
Administrace online	284
Některé další nástroje Mandriva Linuxu	285
Ruční úprava konfiguračních souborů	286

Správa softwaru 289

Balíčky a vše, co s nimi souvisí	289
Zdroje softwaru v Mandriva Linuxu	291
Správa softwaru pomocí Ovládacího centra	293
Zdroje softwaru pro Mandriva Linux	298

Nástroje z rodiny urpmi	301
Aktualizace jádra v Mandriva Linuxu	306
Různé dotazy na balíčky pomocí urpmi	307
Další parametry a nastavení urpmi	308
Příkazy urpmi & rpm a další informace	309
Nejčastější chyby a dotazy ke správě softwaru	312
Další informace o správě softwaru	318

Praktické návody a FAQ

327

Co je to FAQ, errata a HOWTO?	327
Kde je tlačítko „Start“ a všechny aplikace?	329
Kam zmizel disk C: aneb (ne)pořádek na disku	329
Adresářová struktura Mandriva Linuxu	330
A kde je CD-ROM, disketa a další zařízení?	332
Adresář uživatele a Dokumenty	334
Kde je správce souborů Total Commander?	335
A kde jsou mé ostatní oblíbené aplikace?	336
Jak obnovit smazané soubory?	338
Nemohu spustit program.exe	338
Mandriva Linux a Windows na jednom disku	339
Jak na sdílení se systémy Windows?	340
Proč je tolik ovládacích panelů, který použít?	344
Jak nainstalovat program?	344
Jaké hardwarové nároky má Mandriva Linux?	344
Jak nainstalovat ovladač grafické karty?	345
Připojení k Internetu pomocí telefonu	347
Připojení k Internetu s pomocí ISDN/ADSL	351
Mám problémy s hardwarem	352
Co je vlastně ten „kernel“ a kde se schovává?	353
Verze jádra v Mandriva Linuxu	354
Kde jsou logy a co to je?	355
Lze použít k zavádění Linuxu NT-loader?	356
Jak obnovit zavaděč systému Windows?	356
Co to je Contrib?	356
Co to je Cooker?	357
Nelíbí se mi „Mandriva Menu“, co s tím?	357
Kde je schránka (clipboard)?	358
Jak vyřešit problémy spojené s UTF-8	358
OpenOffice.org špatně tiskne diakritiku	359
Problémy se startem OpenOffice.org	359
Změna kódování textového dokumentu	360
Jak se zbavit supermountu?	361
Kam zmizel gnome-volume-manager?	361

Zmizel GRUB, nemohu spustit Linux	362
Co to je .tar.gz?	363
Něco mi neustále mění práva v adresáři /home/	363
Kde najdu antivír a antisпам?	363
Jak defragmentovat linuxové oddíly?	364
Jak udělat zavináč?	364
Kde nastavit myš pro leváky?	365
Jak nainstalovat nové téma?	366
Zrychlení Mandriva Linuxu	369
Pracovní stanice „rychle a jednoduše“	374
Jak na písma v Linuxu	378
Jak získat příkazový řádek?	379
Jak pracovat jako root?	380
Změna hesla uživatele root	380
Jak si zkompiluji vlastní jádro?	381
Jak udělat virtuální mechaniku CD-ROM?	383
Pomalé kopírování na disketu	384
Jak získat vzdálenou plochu z Windows?	385
Kde najdu hry pro Linux?	385
Co to je RTFM?	386
Co to je „linuxová distribuce“?	386
Linux, GNU/Linux, Free Software a GNU GPL	386
Kdy mohu používat programy i komerčně?	387

Odkazy a zdroje informací **389**

Jak hledat na Internetu	389
Konference a služba news	391
Informace o Mandriva Linuxu v češtině	393
Světové Mandriva servery	395
Knihy a tištěná periodika	395
Adresy pro vývojáře a testery	396
Dokumentace	397
Zpravodajské servery	398
Další informace	400

Literatura **403**

Seznam tabulek **405**

Seznam obrázků **407**

Rejstřík **415**